

8-1-1960

ANALYSIS OF CASES (Snake bites)

มณี แก้วขลิ้ง

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal>

Part of the [Medicine and Health Sciences Commons](#)

Recommended Citation

แก้วขลิ้ง, มณี (1960) "ANALYSIS OF CASES (Snake bites)," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 7: Iss. 2, Article 3.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal/vol7/iss2/3>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ANALYSIS OF CASES (Snake bites)
(2498-2500)

* น.พ. มณี แก้วปลั่ง พ.ช.

จำนวนคนที่ถูกงูกัดที่รับไว้ใน ร.พ. ใน
 ระยะเวลา 3 ปี มี 148 คน = 1.66% ของ
 คนไข้ที่เข้ารับไว้ในแผนกอายุรกรรมทั้งหมด
 (8,921 คน)

ชนิดของงูที่กัด

งูพิษประสาทกัด	22 คน	16%
งูพิษโลหิตกัด	119 คน	79%
งูทะเลกัด	7 คน	5%

เพศ

ชาย	75 คน	50%
หญิง	44 คน	29%
เด็กชายและหญิง	30 คน	21%

อัตราการตาย

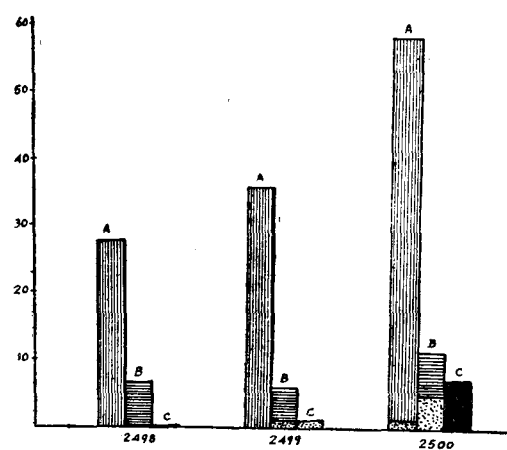
ตายทั้งหมด	7 คน	5%
------------	------	----

อาชีพ
 เกือบทุกคนถูกกัด ขณะออกไปนอกบ้าน
 อยู่ในสวน และพวกที่ถูกงูทะเลกัดทุกคน
 เป็นชาวประมง

- ชนิดของงู

งูเห่ากัด	12 คน	55%
ไม่บอกชนิด	10 คน	45%
- บริเวณที่ถูกกัด

ที่เท้า	14 คน	64%
มือ	5 คน	23%
ไม่เขียนไว้	3 คน	13%
- เวลาที่ถูกกัดก่อนมาถึงโรงพยาบาล
 ตั้งแต่ 1/2 ชม. - 1 วัน โดยมาก
 1-5 ชม. 11 คน 50%

สถิติ 1. จำนวนคนไข้ที่ถูกงูกัดและตาย (จุด)

A = งูพิษโลหิต
 B = งูพิษประสาท
 C = งูทะเล

A. COLUBIDAE BITE

a) Elapidae (16%)

* แพทย์ประจำบ้านอาวุโส แผนกอายุรกรรม, ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา.

4. สถานที่			แน่นหน้าอกหายใจไม่ออก 10 คน 45 %
จ. พระนคร	10 คน	45 %	ขมขริเวณที่ถูกต้องมาก 8 คน 36 %
อ. ขางชนพรหม	1 คน		Paralysis ของเส้นประสาทไม่ชัด
อ. พระโขนง	4 คน		กลืนอาหารลำบาก 8 คน 36 %
อ. ลาดกระบัง	3 คน		Diminished or Absence of
อ. พระนคร	1 คน		reflexes (unconscious,
อ. ราชบุรณะ	1 คน		coma) 7 คน 32 %
จ. ธนบุรี	5 คน	23 %	ปวดขริเวณแปลมมาก 6 คน 27 %
อ. หนองแขม	1 คน		Unconscious 5 คน 23 %
อ. กิ่งคลองสาน	1 คน		คลื่นไส้อาเจียร 3 คน 14 %
อ. ขางกอกน้อย	3 คน		ชาขริเวณที่ถูกต้อง 2 คน 9 %
จ. สมุทรปราการ	3 คน	13 %	Flaccid paralysis of upper
อ. เมอง	2 คน		or lower extremities 2 คน 9 %
อ. ขางพล	1 คน		Shock 2 คน 9 %
จ. นนทบุรี	2 คน	9 %	6. Lab. ไม่มี
อ. กิ่งไทรน้อย	1 คน		7. การรักษา
อ. ปากเกร็ด	1 คน		a) Serum ส่วนมากให้ซีรัมเข้ากล้ามเนื้อ
จ. สมุทรสาคร	1 คน	5 %	แบ่งให้ครั้งละประมาณ 40 c.c. เป็นซีรัม
อ. บ้านแพรว	1 คน		แก้พิษประสาทอย่างเคียวคิงแก่ 20-400 c.c.
จ. นครปฐม	1 คน	5 %	ขนาด 100-200 c.c. มี 9 คน 41 %
อ. นครชัยศรี	1 คน		และให้ซีรัมแก้พิษรวม
5. อาการที่บอกรและอาการที่ตรวจพบ			ประมาณ 150 c.c. 2 คน 9 %
ง่วงนอนมาก	10 คน	45 %	b) Steroids ให้เพียง 5 คน 33 %
Bilateral Ptosis	10 คน	45 %	(แก้ shock ผ่นคั้น อาเจียรหลังให้
			ยาแก้พิษงู)

ยาอื่นๆบางราย เช่น	Levophed	ภายใน 1/2 ชม. มี 4 คน	57%
	Coramine	ทमार.พ. ภายใน 1-4 วัน	
	Cardiazole	รวม 5 คน	73%
	Antibiotics		

8. ผลการรักษา

หาย	17 คน	77%
ตาย	5 คน	23%

(โดยมากพวกที่ตาย มาด้วยอาการ

Shock,unconscious, และพวกนี้มักได้รักษาด้วยยา Steroids)

ได้ยามาก่อนมารักษาใน ร.พ. เพียง 10 คน เท่านั้น 46% คลื่นไส้ อาเจียน และมีผื่นคนมากทั้งตัว เพราะแพ้ซัรมแก๊พซ 3 คน 13%

b) Hydrophinae 7 คน 5%

1. ชนิดของงู

งูคออ่อน	4 คน	57%
งูชายธง	1 คน	14.3%
งูผ้าขาว	1 คน	14.3%
ไม่ทราบ	1 คน	

2. บริเวณที่ถูกกัด

ทมอ	4 คน	57%
ที่เท้า	2 คน	29%

3. เวลาที่ถูกกัดจนเริ่มมีอาการ

1/2 ชม. - 6 วัน

4. สถานที่

จ. ฉะเชิงเทรา

อ. บางปะกง 1 คน

จ. สมุทรสาคร

อ. กระทุ่มแบน 1 คน

อ. เมือง 3 คน

จ. สมุทรปราการ

อ. พระประแดง 1 คน

อ. เมือง 1 คน

5. อาการและอาการที่ตรวจพบ

เมื่อยตามเนื้อตัว แขน ขา
ตึงตันทคอ 7 คน 100%

Flaccid paralysis of upper
& lower extremities 7 คน 100%

ชากรรไกรแข็ง (spastic paralysis
of Nerve 5) 4 คน 57%

หลังแข็ง 2 คน 29%

ซึม 2 คน 29%

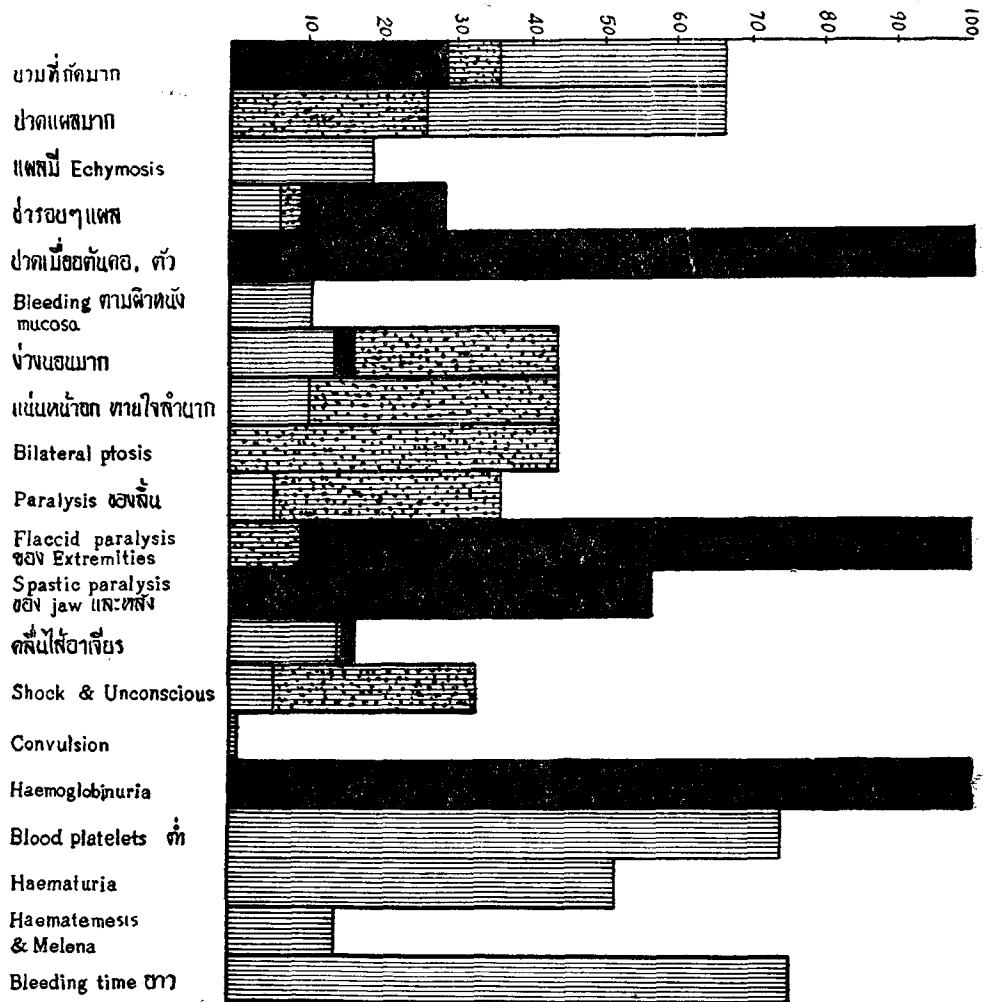
ขวมมากที่บริเวณที่ถูกกัด 2 คน 29%

คัน ชาบริเวณแผลที่ถูกกัด 2 คน 29%

คลื่นไส้ อาเจียนมาก 1 คน 15%

ง่วงนอน 1 คน 15%

6. Lab blood: rbc & Hb ค่า 7 คน 100 %	Bleeding time normal 7 คน 100 %
slight neutrophilic	blood platelet normal 3 คน 45 %
leuco-cytosis. 4 คน 57 %	ไม่บอก 4 คน
Coagulation time	Blood N.P.N. & Creatinine
normal 7 คน 100 %	normal 7 คน 100 %

กราฟ ๑ เปรียบเทียบอาการของผู้ป่วย 3 ชนิด

- ผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง
- ▨ ผู้ป่วยโรคพิษโคคาอีน
- ผู้ป่วยโรคพิษเฮโรอีน

Urine:	งกระปะกัก	1 คน	0.8 %
Haemoglobinuria (?)	ไม่ทราบชนิดไม่เห็นตัว	92 คน	77.2 %
& Casts		7 คน	100 %
Albumin about 2 plus		7 คน	100 %
Spinal fluid: normal			
Stool: normal			

7. การรักษา

a) ไข้

ได้ไข้แก้มพิษขมมาก่อน 6 คน 99 %

ให้ไข้แก้มพิษโลหิต 1 คน

ให้ไข้แก้มพิษประสาท 1 คน

b) ยาอื่น ๆ

Steroids 3 คน 43 %

Blood transfusion

Symptomatic

8. ผลของการรักษา

หาย 6 คน 86 %

ตาย 1 คน 14 %

(คนที่ตายไม่ได้รับการควม Steroids

อยู่ใน ร.พ. ไม่ถึง 24 ชม.)

B. VIPERIDAE BITE 113 คน 79 %

1. ชนิดของงู

งูเขียวหางไหม้กัด 20 คน 27 %

งูแมวเซากัด 6 คน 5 %

2. บริเวณที่กัด

มือ 17 คน 14 %

เท้า 81 คน 68 %

ไม่ได้บอกไว้ 21 คน 18 %

3. เวลาที่กัดก่อนมาโรงพยาบาล

ตั้งแต่ 30 นาที - 3 วัน

โดยมากมาใน 24 ชม. แรก 63 คน 53 %

4. สถานที่

จ. พระนคร

อ. พระโขนง 23 คน 19 %

อ. คลัง 33 คน 27 %

อ. ลาดกระบัง 3 คน 2.5 %

อ. ปทุมวัน 7 คน 6 %

อ. พระนคร 1 คน

อ. ยานนาวา 4 คน 3 %

อ. บางรัก 2 คน

อ. บึงกุ่ม 2 คน

อ. บางเขน 2 คน

อ. ราชบุรณะ 1 คน

อ. หนองจอก 1 คน

ไม่บอก 5 คน 4 %

จ. สมุทรปราการ

อ. เมือง 1 คน

อ. บางพลี 2 คน

จ. สมุทรสาคร	3 คน	2.5 %	จ. สุพรรณบุรี		
อ. กระทุ่มแบน	2 คน		อ. บางปลาม้า	1 คน	
อ. บ้านแกว	1 คน		จ. อุบลราชธานี		
จ. นนทบุรี	5 คน	4 %	อ. กรุงเก่า	1 คน	
อ. เมือง	1 คน		จ. อุทัย		
อ. ปากเกร็ด	2 คน		อ. หนองขาหย่าง	1 คน	
อ. ขัวทอง	1 คน		จ. ปราจีนบุรี		
อ. บางกรวย	1 คน		อ. ศรีมหาโพธิ์	1 คน	
จ. ปทุมธานี	8 คน	6.71 %	5. อาการและอาการที่ตรวจพบ		
อ. เมือง	4 คน		ปวดขมวมมากบริเวณทัก 82 คน 68%		
อ. บางหวาย	1 คน		Eehymosis ทัก 21 คน 18%		
อ. ราชบางแก้ว	1 คน		คลื่นไส้อาเจียน 17 คน 14%		
อ. คลองหลวง	1 คน		Haematemensis 10 คน 8%		
อ. เขียงรอก	1 คน		Bleeding per gum 13 คน 11%		
จ. ชนบุรี	9 คน	7.5 %	Subconjunctival		
อ. ภาษีเจริญ	1 คน		haemorrhage 1 คน 0.8%		
อ. บางกอกน้อย	2 คน		Primary fainting 13 คน 11%		
อ. บางขุนเทียน	2 คน		แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก 12 คน 10%		
อ. คลองสาน	1 คน		ง่วงนอน ซึม 15 คน 13%		
อ. คลองสาน	1 คน		ปวดไม่ชัด กลืนอาหารลำบาก 6 คน 5%		
อ. เมืองธนบุรี	2 คน		Shock เพราะเสียเลือด 6 คน 5%		
จ. นครปฐม	2 คน		ชาบริเวณทัก 7 คน 6%		
อ. สามพราน	1 คน		มีไข้สูง (ไม่ใช่จาก Infection) 5 คน 4%		
อ. นครชัยศรี	1 คน		ปวดท้องมากแบบ Colic 4 คน 3%		
			เลือดไหลจากปากแผลไม่หยุด 3 คน 2.5%		

คนมี Haemorrhage ขวมมาก 3 คน 2.5%
 ขุจจาระเป็นเลือดสด 2 คน 1.7%
 Coma 2 คน 1.7%
 Generalized convulsion 1 คน 0.8%
 Severe diarrhea
 หลังถูกกัด 1 คน 0.8%

6. Lab.

มีเทาเพียง 34 คน 2500 มี 27 คน
 2495 มี 3 คน
 2498 มี 4 คน

rbc & Hb มีต่ำกว่าปกติ เนื่องจาก
 blood loss

wbc. ต่ำกว่า 10,000 มี 11 คน 31%
 10,000-20,000 มี 15 คน 44%
 (Neutrophilic
 Leucocytosis) 17 คน 50%

Urine. Gross Haematuria 17 คน 50%

Stool. Melena 5 คน 14%

Coagulation time prolong มาก
 บางรายไม่ Clot เล็บ 27 คน 76%
 Platelet ต่ำ 25 คน 74%
 ที่ค่าระหว่าง 60,000-0 มี 20 คน 60%

7. การรักษา

เกือบ 100% ให้ Polyvalent Anti-
 venene Serum และ Haemotoxic
 Antivenene serum เข้างด้ามรวมๆกัน

ไม่เกิน 100 c.c. บางรายให้ V. ใน N.S.S.
 ที่มากที่สุดให้ถึง 500 c.c. (ไม่ตาย)

ให้ Nurotoxic Antivenene Serum
 รวมด้วยประมาณ 15 คน ไม่เกินคนละ
 100 c.c.

Steroids treatment 30 คน 25%

Blood transfusion 6 คน 5%

อื่นๆ Antibiotics

Levophed

Coramine

8. Complications

Cellulitis, Chronic Ulcer 5 คน 4%
 (ต้องทำ Skin Graft)

Shock หลังฉีด Serum 1 คน 0.8%

ผื่นคัน ,, Serum 4 คน 3%

Thrombophlebitis 1 คน 0.8%

Toxic nephritis ?? 1 คน 0.8%

(งูแมวเซากัด)

9. ผลของการรักษา

ตาย 118 คน 99.2%

ตาย 1 คน 0.8%

สรุป จากจำนวนคนไข้ทั้งหมด 148 คน

(1.66% ของคนไข้รักษาไว้ ในแผนก

อายุรกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์) ที่

ถูกงูกัด จนต้องมารักษาตัวอยู่ใน ร.พ.

ระหว่างปี 2498-2500 นั้น คนไข้ส่วนใหญ่

อยู่ในจังหวัดพระนคร และมีจะเป็นผู้ใหญ่
ที่ออกไปทำงานนอกบ้าน (50%) เกือบ
มิดอกกักเพียง 21% ซึ่งพอ ๆ กับผู้ใหญ่หญิง
(29%)

บริเวณที่ถูกกัก มักจะเป็นที่เท่าเพราะ
เดินไปเหยียบย่ำ หรือผ่านไปใกล้ ๆ (64-
68%) ส่วนนุ้ทะเลนั้นส่วนใหญ่ถูกกักมื่อ
(71%) เพราะชาวประมงคักของใช้มื่อช้อน
ปลาจากชอนเสมอ และงทะเลมักจะมีอยู่ป็น
กัยปลา จึงมักจะมีกักกักมื่อมาด้วย กักก
เท่า 29%

อัคราตายทั้งหมดราว ๆ 5% ซึ่งนับว่า
ไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่เป็น
พิษโลหิต (79%) ซึ่งออกฤทธิ์ช้า และคนใช้
ส่วนใหญ่ก็อยู่ในจังหวัดพระนครจึงมีโอกาส
มารักษาตัวทันก็ได้ (จึงเห่ากักก่อนได้รับ
การรักษารภายในเวลา 5 ชม. มี 45%
งทางพิษโลหิตกักก่อนได้รับการรักษารภายใน
ร.พ. ภายในเวลา 24 ชม. มี 55% งทะเล
กักก่อนได้รับการรักษารภายใน ร.พ. ภายใน
4 วัน มี 87%) เป็นผู้ใหญ่ทุกคน

5 คน จาก 7 คนที่ตาย เป็นพิษทาง
ประสาท (จึงเห่า) พวกนี้เป็นชาวนา ถูกกัก
ขณะฉางหญ้า 1 คนเป็นคนเลี้ยงงไว้แสดง
เมื่อถูกกักแล้วทุกคน รมมา รับการ รักษาที่
ร.พ. ทันที (ราว ๆ 40 นาที - 2 ชั่วโมง) ถูก

งพิษโลหิตกักมื่อตาย 1 คน ถูกกักใกล้บ้าน
มองเห็นชัดว่าเป็นงูเขียวหางไหม้ พอถูกกัก
ก็วิ่งเข้าไปเป็นลมหมดสติชอนบ้าน (ไม่เกิน 10
นาที) กว่าจะพามารักษาตัวใน ร.พ. จึงพา
ได้ กักสันเวลาราว ๆ 1 ชม. ขณะมาถึงคนใช้
Semiconscious มีอาการและอาการเป็น
เป็นเลอคอสก ๆ ตลอดเวลา, B.P. วัดไม่ได้
ได้ให้ blood transfusion 2,000 c.c.
ยา Steroids แต่อาการ G. I. bleeding
ไม่น้อยลง คนใช้ตายในราว 4 ชม. ก่อมา
เพราะเสียเลือดมาก ส่วนอีก 1 คนที่ถูก
งทะเลกักนั้นมา ร.พ. 13 ชม. ภายหลังที่
ถูกกักและตายภายใน 24 ชม. รายละเอียด
ไม่ได้กล่าวไว้

การรักษาด้วยซีรัมส่วนใหญ่ มีประมาณ
40% ให้ประมาณ 100 - 200 ซี.ซี. แบ่ง
ให้เข้ากล้ามเนื้อ, รู้สึกได้ผลดีมากในระยะแรก
(ยกเว้นงทะเลกัก) อาการ Shock หรือ
แพชรัมพบน้อยมาก ส่วนพวกที่รักษาด้วย
ยาพวก Steroids นั้น มีประมาณ 10 - 20%
ทั้งนี้ เพราะเลือกให้เฉพาะในรายที่มีอาการ
หนัก และมีอาการแพชรัม งทะเลที่รักษา
ด้วยยา Steroids มีประมาณ 43% ได้ผล
ดีมาก โดยเฉพาะอาการผิดปกติทางโลหิต
ในงทะเลกัก ช่วยให้อาการทางประสาทชอน
อย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน